

Els mitjans de comunicació de massa

per JOSEP DESEURAS

La importància dels mass-media en la societat en que vivim i la possibilitat que se'ns fiquin a casa sense demanar permís, amb totes les conseqüències que això provoca, donen peu a aquest article.

Poques vegades els mitjans de comunicació social engarristats a la televisió, ens deixen una escletxa per on treure el nas la nostra curiositat intel·lectual; ens ho donen tot cuinat.

La televisió xucla la voluntat de la gent cap endins; a l'home se li va escapant part de la seva personalitat, que es barreja amb la gran tirallonga de seqüències de tota mena que passen per la pantalleta. És una caixa de disbarats que et fica una gent forastera a casa que garla sense parar; tenen sempre la paraula i els de casa s'han de limitar a escoltar, peti com peti, el que diuen aquells professionals de la xerrameca. Són uns parents nous que la família no acaba d'entendre. I això fa que el caliu d'intimitat que mantenia la família lligada, es vagi cobrint de cendres, les cendres de l'amor que se'ns glaça a les mans.

Aquesta despersonalització incideix en la vida conductual de l'home a l'hora de comunicar-se amb els altres; redueix la seva capacitat de comunicació, garla menys, les idees se li escapen verals enllà; no hi ha temps per a fer petar la claca. Som barrejats, apilotats, vivim inserits en la nostra família, estem agrupats amb amics, amb companys; però com més va més sols ens sentim. Amb l'atordiment informatiu dels mitjans de comunicació social, els homes hem deixat d'entendre'ns; no ens entenem ni entenem què passa. Potser tampoc no ens preocupem massa per entendre-ho; ens corformem, una mica, dient que el món sembla una olla de cols, remenada per un ardat de boigs.

Tenia raó un amic meu quan deia que de les calderes del Pere Boter havíem caigut a les graelles de la psicologia. La societat de consum té les graelles pel mànec, els psicòlegs bufen el braser, i els homes, boigs de nosaltres, amb toixarrudesa ens hi anem rostint.

Això, vist des del sostremort de la societat, em fa l'efecte del concurs de gossos de Castellar de n'Hug. Als prats d'aquell poble deixen un ramat de xais que pasturi tranquil·lament; de cop i volta, el pastor, amb veu que ressona, crida el gos amb uns mots que no entenem, però el quisso prou els entén i lladrant, lladrant, mena el ramat a la cleda. Encara que rondinin belant amb cara d'amoïnats, cap a la cleda! Sinó mossegada a les cames. Els xais coneixen el joc i fan cas de lladruc del gos fins que queden engarjolats allà dins.

D'alguna manera ens passa com als xais esmentats. No deixen a l'home albir per moure's per la seva pròpia voluntat, això produeix un efecte una mica enervant.

Ara que ho tenim tot estructurat i planificat —i no voldria que se'm titlless de nihilista— ens hem quedat sense personalitat. Volen que ens estimem per decret; que siguem patriotes per decret; per decret volen que siguem

Uns moderns parallamps que ens fiquen uns "llampats" a casa.

bons minyons i que no fem mancaments; per decret volen que llaurem els glevs del nostre cervell on pasturen les nostres idees i que hi conreem les formes de pensar que pautament ens hi van sembrant els qui bufen el braser. El sistema del decret, en el nostre país —i en una gran part del món és igual— tendeix a donar a l'home una direcció única i dirigida, com si portés esmorralles i encara, amb un ronsal curtet. D'amor i voluntat no en parlen. L'estimar ha d'ésser un acte de la voluntat que surt de l'amor; la llei i el decret no incideixen en la voluntat, són actes de força. El gaiato del pastor que fa rutllar les ovelles, pobrissones! o el bastó que alleugera el pas dels bous. Com vulgueu.

Els pagesos quan llauren, si els bous no van alhora els auxopluguen el bastó de cap a cap de l'esquena; el bou espolsa un xic la cua i alleugera el pas. Nosaltres som més tossuts, però a la llarga, engarjolats a la cleda i de vegades amallonnats i tot. Ho tenen tan estrafollàriament muntat que si no fos perquè al fons volem ser homes, valdria més no amoïnars-s'hi, però pel qui vol ser home, tot és difícil d'assolir: la passivitat i l'activitat. Això crea al fons de la consciència dels homes, un sentiment d'ambivalència, que els entrebanca a l'hora de prendre decisions, en un caminar pel camí ral de la vida.

Josep Deseuras
Fotògraf